

متن پرسش

سلام: ادامه سوال ۲۰۸۳۲ بسیار بعید می دانم که این حدیث: **إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا اخْتَارَهُ اللَّهُ لِلْأُمُورِ عِبَادِهِ شَرَحَ صَدْرَهُ فَلَمْ يَعْجِ بَعْدَهُ بِجَوَابٍ وَ لَمْ تَجِدْ فِيهِ غَيْرَ صَوَابٍ فَهُوَ مُوَفَّقٌ مُسَدَّدٌ مُؤَيَّدٌ** برای کسی غیر از امام معصوم گفته شده باشد. همگان می توانند به کتاب تحف العقول مراجعه کنند. و ببینند که این حدیث در وصف امامت است چون تعبیری دارد که در سوال ۲۰۸۳۲ قسمتی از دلایلم را ذکر کردم. استاد جسارتاً اگر تحقیق نکرده اید ، حتماً تحقیقی کنید تا خدای نکرده اگر برداشتتان از این حدیث اشتباه است باعث گمراهی کسی نشوید. این گونه که شما می گوئید پس یک پادشاه ظالم هم می تواند از این حدیث برای تائید خودش استفاده کند و بگوید ای مردم خدا من را بر شما برگزیده و هرکس خدا او را برای امور بندگانش انتخاب کند سخنش حتماً درست است و از هر اشتباهی مصون است. معنای عبارت " **إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا اخْتَارَهُ اللَّهُ لِلْأُمُورِ عِبَادِهِ** " که شما تعمیم داده اید این می شود : اگر خدا بخواهد بنده ای را برای امور بندگانش انتخاب کند (برای امامت) ضمناً در روایات مشابه ذکر شده که آن زمامدار معصوم هم هست و اینجا هم آورده شده که امام " **قد امن من الخطا و الزلل** " : از هر اشتباه و لغزشی به دور است. علامه مجلسی در کتاب عین الحیات حدیثی نقل می کند که می فرماید : از آن رو خداوند اطاعت از اولی الامر را واجب ساخته زیرا که ایشان از هر خطا و گناهی بدورند. چرا ولی فقیه را بالاتر از حد خودش می برید؟ حال آنکه ایشان نهایتاً مثل بقیه فقها نایب عام امام زمان (عج) است و توسط عده ای از روحانیون انتخاب شده اند.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: فکر می‌کنم عنایت دارید روش تفقه و اجتهاد در متون دینی آن است که بتوانیم آیات و روایات را در کلیات آن بنگریم به همان معنایی که ائمه می‌فرمایند: «علینا بالقاء الاصول و علیکم بالتفریع». و اساساً کار مجتهد آن است که نظر به کلیت آیات و روایات کند و از مصداق به اصطلاح «جزی» نماید. در این رابطه بود که عرض شد به صدر روایت نظر شود. حال اگر پادشاه ظالمی بخواهد از این روایت سوء استفاده کند، از ارزش روایت کاسته نمی‌شود. حضرت رضا «علیه‌السلام» ابتدا به امر کلی اشاره می‌کنند و سپس مصداق اتم آن را معلوم می‌نمایند و این بدان معنا نیست که ما باید آن بحث را متوقف بر مصداق کنیم. این روش در سرتاسر تفسیر ارزشمند المیزان به چشم می‌خورد. موفق باشید